

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

Judecător:

Judecători:

Tatiana Vieru,

Nicolae Craiu, Mariana Pitic,
Oleg Sternioală și Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Ungureanu Maria prin intermediul reprezentantului său – avocatul Sergiu Moraru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ungureanu Petru împotriva Mariei Ungureanu privind partajarea averii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Ungureanu Maria, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 03 noiembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 26 mai 2015, Ungureanu Petru s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Ungureanu privind partajarea averii.

În motivarea acțiunii reclamantul Ungureanu Petru a indicat că, s-a aflat în căsătorie cu pîrîta Ungureanu Maria pîna la 03.06.2014, cînd căsătoria lor a fost desfăcută prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

Afirmă că, în timpul căsătoriei, în baza contractului de vînzare-cumpărare cu nr. 6609 din 08.06.2005, au cumpărat apartamentul nr. 16 din str. Salcîmilor, 24/1, mun. Chisinau, număr cadastral 0100119.109.01.016.

Sușține că din cauza conflictelor permanente cu pîrîta, a fost nevoit să locuiască o iarnă întregă la balconul apartamentului, iar ulterior a fost determinat definitiv să părăsească apartamentul, avînd în vedere că conviețuirea comuna cu pîrîta era imposibilă.

Ținînd cont de faptul că apartamentul este amplasat la bloc și este compus din 2 camere, partajarea lui în natură nu este posibilă, de aceea unica soluție este încetarea proprietății comune prin vînzarea apartamentului la licitație și împărțirea în părți egale între coproprietari a valorii acestuia, or, partajarea averii dobîndite în timpul căsătoriei nu este posibilă pe cale amiabilă.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că dînsul nu dispune de un alt spațiu locativ, a fost nevoit să sesizeze instanța de judecată cu prezenta acțiune, solicitînd partajarea averii comune în devălmășie.

Prin hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 03 noiembrie 2015, cererea de chemare în judecată depusă de către Ungureanu Petru a fost admisă integral, fiindu-i atribuit apartamentului nr. 16, situat în mun. Chișinău, str. Salcîmilor, 24/1, nr. cadastral 0100119.109.01.016, regimul juridic al proprietății comune pe cote-părți. S-a partajat proprietatea comună pe cote-părți, apartamentul nr. 16, situat în mun. Chișinău, str. Salcîmilor, 24/1, nr. cadastral 0100119.109.01.016, atribuindu-i lui Ungureanu Petru și Mariei Ungureanu a câte 1/2 cotă-parte ideală din acest imobil fiecăruia. S-a dispus vînzarea bunului imobil, apartamentul nr. 16, situat în mun. Chișinău, str. Salcîmilor, 24/1, nr. cadastral 0100119.109.01.016, la licitație și distribuirea prețului către coproprietarii Ungureanu Petru și Ungureanu Maria proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei. Suplimentar, s-a încasat din contul Mariei Ungureanu în beneficiul lui Ungureanu Petru cheltuielile legate de examinarea cauzei: suma de 3570, 66 de lei cu titlu de taxa de stat, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată; suma de 120 de lei pentru servicii registru și suma de 8000 de lei pentru acordarea asistenței juridice, iar în total suma de 11690 lei 66 bani.

Nefiind de acord cu hotărîrea enunțată, Ungureanu Maria a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, a fost respins apelul declarat de către Ungureanu Maria, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 03 noiembrie 2015.

Invocînd ilegalitatea actelor judecătorești enunțate, la 02 iunie 2016, Ungureanu Maria prin intermediul reprezentantului său – avocatul Sergiu Moraru, a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești contestate cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, s-a indicat că, la caz, atît decizia instanței de apel cît și hotărîrea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate și urmează a fi casate, pe motiv că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, cu atît mai mult că instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Astfel, întru argumentarea poziției nominalizate s-a subliniat că, atît prima instanță cît și instanța de apel au examinat unilateral circumstanțele cauzei și au lăsat fără apreciere argumentele invocate în confirmarea cerințelor înaintate, motiv din care concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii și înscrisurile din dosar

Consideră că, în consecință, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, prin faptul că, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei (f.d.90-93).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată cu recurs a fost pronunțată la 29 martie 2016 (f.d.78), iar recursul a fost depus la 02 iunie 2016 (f.d.90), însă la dosar nu există data recepționării de către recurentă a deciziei motivate și integrate a Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, motiv ce impune instanța de recurs prin prisma prevederilor art. 425 CPC, să constate că recursul declarat de către Ungureanu Maria prin intermediul reprezentantului său – avocatul Sergiu Moraru a fost depus în termen.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul înaintat de Ungureanu Maria prin intermediul reprezentantului său – avocatul Sergiu Moraru a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă în mod cert faptul că, prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 03 noiembrie 2015, cererea de chemare în judecată depusă de către Ungureanu Petru a fost admisă integral, fiindu-i atribuit apartamentului nr. 16, situat în mun. Chișinău, str. Salcîmilor, 24/1, nr. cadastral 0100119.109.01.016, regimul juridic al proprietății comune pe cote-părți. S-a partajat proprietatea comună pe cote-părți, apartamentul nr. 16, situat în mun. Chișinău, str. Salcîmilor, 24/1, nr. cadastral 0100119.109.01.016, atribuindu-i lui Ungureanu Petru și Mariei Ungureanu a câte 1/2 cotă-parte ideală din acest imobil fiecăruia. S-a dispus vânzarea bunului imobil, apartamentul nr. 16, situat în mun. Chișinău, str. Salcîmilor, 24/1, nr. cadastral 0100119.109.01.016 la licitație și distribuirea prețului către coproprietarii Ungureanu Petru și Ungureanu Maria proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei. Suplimentar, s-a încasat din contul Mariei Ungureanu în beneficiul lui Ungureanu Petru cheltuielile legate de examinarea cauzei: suma de 3570, 66 de lei cu titlu de taxa de stat, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată; suma de 120 de lei pentru servicii registru și suma de 8000 de lei pentru acordarea asistenței juridice, iar în total suma de 11690 lei 66 bani.

Judecând apelul declarat de către Ungureanu Maria, instanța de apel a găsit necesar de a-l respinge și a menține hotărîrea primei instanțe, considerând că aceasta este întemeiată și legală.

La caz, instanța de recurs constată însă că, decizia instanței de apel este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul existent la dosar, precum și normelor de drept ce reglementează acest aspect, fapt ce contravine prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că instanțele judecătorești, soluționând litigiul în fond și dispunând vânzarea bunului imobil, apartamentul nr. 16, situat în mun. Chișinău, str. Salcîmilor, 24/1, nr. cadastral 0100119.109.01.016, la licitație cu distribuirea prețului către coproprietarii Ungureanu Petru și Ungureanu Maria proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, nu s-au expus asupra faptului dacă bunul imobil enunțat a cărui partaj a fost solicitat în prezenta speță, este sau nu partajabil în natură, dat fiind faptul că acesta este amplasat la etajul I (parter), alăturat fiind construită și o construcție accesorie (anexă locativă) cu o suprafață de 15 m.p (f.d.10-11).

Prin urmare, Colegiul consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel, pripit au concluzionat soluțiile adoptate, neavând o concluzie amplă a specialiștilor din domeniu în acest sens.

Totodată, instanța de apel, judecînd apelul, nu a verificat și analizat planul apartamentului a cărui partaj a fost solicitat, nu a constatat la ce etaj este amplasat și dacă mai există vre-o construcție accesorie la apartamentul vizat, ce suprafață are și dacă prin vânzarea bunului respectiv vor avea sau nu de suferit și alte persoane (copiii părților, dintre care unul este după cum afirmă recurenta, este cu dizabilități).

Astfel, în speță se impune necesitatea efectuării unei expertize tehnice în construcție pentru a elucida problema ce ține de posibilitatea sau imposibilitatea de partajare în natură a bunului imobil sus-indicat.

Cele menționate dictează casarea deciziei pronunțate în cauză, cu remiterea pricinii la rejudecare, în cadrul căreia urmează a se administra toate probele propuse de părți, apreciindu-le conform prevederilor art. 130 CPC.

Or, prin neexaminarea tuturor circumstanțelor cauzei, a probelor administrate, părțile sunt lipsite de dreptul la un proces echitabil prevăzut în art. 6 pct.1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, care asigură respectarea principiilor fundamentale ale oricărui proces.

Lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, de aceea cauza urmează a fi reexaminată.

Totodată, Colegiul menționează că din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărîrile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza García Ruiz c. Spaniei din 21.01.1999).

Astfel, reieșind din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că nu au fost elucidate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii întru aplicarea corectă a normei de drept ce guvernează rezolvarea prezentului litigiu și deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Ungureanu Maria prin intermediul reprezentantului său – avocatul Sergiu Moraru.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ungureanu Petru împotriva Mariei Ungureanu privind partajarea averii, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, într-un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi